

Factsheet glyfosaat

Glyfosaat is een breed werkend onkruidbestrijdingsmiddel. De belangrijkste producent is Monsanto die het verkoopt onder de merknaam Roundup. Glyfosaat wordt ook door andere producenten onder andere merknamen (Pokon Stop, Bayer Clean Up) aangeboden.

Toepassing

In de landbouw wordt glyfosaat toegepast voor de bestrijding van onkruid op akkers, het verwijderen van stoppels na de oogst en het doodspuiten van grasland.

Overheden gebruiken glyfosaat om verhardingen (wegen, trottoirs) en spoorbanen onkruid vrij te maken. De laatste jaren is dit gebruik flink afgenomen, omdat onkruid steeds meer met andere middelen (borstelen, branden, stomen) wordt verwijderd. Vanaf 31 maart 2016 is het gebruik van chemische middelen op verharding niet meer toegestaan.

Particulieren gebruiken glyfosaat om hun opritten en terrassen onkruid vrij te houden. Het particulier gebruik is klein in vergelijking tot de landbouw, maar veel groter dan het gebruik door de overheid. Voorlopig is het gebruik van glyfosaat door particulieren nog toegestaan, maar de doelstelling is dat de verkoop aan particulieren in 2016 minstens is gehalveerd. Een aantal tuincentra heeft glyfosaat al uit het schap gehaald (Intratuin, Praxis).

In het natuur- en bosbeheer wordt glyfosaat gebruikt voor de bestrijding van uitheemse plantensoorten (exoten) die de plaats innemen van inheemse soorten.

Voorkomen in het milieu

Na gebruik kan glyfosaat en het afbraakproduct AMPA via de regen in het grond- en oppervlaktewater terecht komen. Met name na het gebruik op verharding kan de stof makkelijk afspoelen.

Voor glyfosaat ligt de drinkwaternorm op 0,1 µg/l en het Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR) op 23 µg/l. De afgelopen vijf jaar heeft glyfosaat in oppervlaktewater bijna 100 keer de drinkwaternorm overschreden. De normoverschrijdingen van glyfosaat worden grotendeels veroorzaakt door chemische onkruidbestrijding buiten de landbouw.

Toxiciteit

Glyfosaat is zeer giftig voor het waterleven (beestjes in het oppervlaktewater) en bodemorganismen. Glyfosaat heeft een lage acute toxiciteit voor bijen, vogels en zoogdieren.

Glyfosaat moet met de nodige voorzorgen worden toegepast, want zuiver glyfosaat is irriterend voor de ogen en in mindere mate ook voor de huid.

Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie WHO is glyfosaat waarschijnlijk kankerverwekkend, maar het Amerikaanse Environmental Protection Agency en de Europees Chemicaliënagentschap (ECHA) zijn van mening dat glyfosaat niet kankerverwekkend is.